

15. (1) Hij, die betaalt, verzekert zich, dat de voor de ontvangst gestelde handteekening die is van den rechthebbende.

(2) Aan hen, die hunne handteekening niet kunnen stellen, wordt, tenzij eene authentieke akte van kwijting mocht worden afgegeven, de betaling niet anders gedaan dan in tegenwoordigheid van twee, tot het onder eede afleggen van getuigenis bekwame, bij den landsontvanger bekende personen, die het bewijsstuk der betaling onderteekenen. Wanneer hij, die ontvangen moet, is een Inlander of Vreemde Oosterling, wordt, bij twijfel, diens identiteit gestaafd door zijn hoofd of door twee bij den landsontvanger bekende personen, bekwaam om onder eede getuigenis der waarheid af te leggen, die mede het stuk teekenen.

16. (1) Erfgenamen of rechtverkrijgenden, zoomede gemachtigden of andere vertegenwoordigers van schuldeischers moeten in de quitantiën de bescheiden vermelden, waaraan zij hun recht ontleenen.

(2) 's Lands ontvanger kan vorderen, dat hem die bescheiden worden vertoond, en des geraden achtende ook dat zij worden overgelegd.

In den titel van den bij Staatsblad 1933 Nr. 381 bekend gemaakten tekst der „Regelen voor het administratief beheer” moet in stede van „REGELING” worden gelezen „REGELEN”.

Uitgegeven den vier en twintigsten November 1933 door de Algemeene Secretaris.

Regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Indonesië.

Wet van 23 April 1864, Ind. S. 106, waarvan de gewijzigde tekst opnieuw is bekendgemaakt in S. 25—448. (1)

Iste HOOFDSTUK.

Van de rechtspersoonlijkheid van Indonesië en van de wijze van beheer van de Indonesische geldmiddelen.

AFDEELING I.

Algemeene bepaling.

Art. 1. Indonesië is een rechtspersoon, die hetzij door den Gouverneur-Generaal, hetzij door den Minister van Overzeese Rijkdelen wordt vertegenwoordigd.

(1) Een dergelijke afkondiging van den gewijzigden tekst heeft tevoren plaatsgehad in S. 1895—225 en 1917—521. De tekst van S. 25—448 is

De eigendommen, baten en lasten van Indonesië zijn gescheiden van die van Nederland.

De geldmiddelen van Indonesië worden beheerd en verantwoord naar de regelen in deze wet gesteld. (Bb. 2810, 6918.)

Bb. 2810 bevat de omschrijving van verschillende bevoegdheden van den G.-G. tot maatregelen, welke van invloed zijn op de begrooting of de daartoe betrekkelijke toelichtende staten, Bb. 6918 de bevoegdheid tot maatregelen, die een blijvende verhooging van uitgaven veroorzaken. In Bb. 14087 is opgenomen het KB. van 1 Juli 1938, Ned. S. 38—945, houdende (herziene) bepalingen ter uitvoering v. d. Ind. Compt. wet voor zooveel ontvangsten en uitgaven betreft overeenkomstig die wet in Nederland te doen.

AFDEELING II.

Van de begrooting.

2. (Gew. S. 33—8.) Nadat de begrooting bij de wet is goedgekeurd of vastgesteld, worden de posten van de hoofdstukken betreffende de uitgaven voor de eerste hoofdstukken door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen en voor de tweede hoofdstukken door den Gouverneur-Generaal, voor zoover de samenstelling van die posten daartoe gelegenheid biedt, in kredieten voor personeele-, materiele- en kapitaalsuitgaven gesplitst.

Gelijktijdig met de in het vorig lid bedoelde splitsing worden de posten onderverdeeld in artikelen en worden bij elk artikel sub-artikelen aangewezen, ten laste waarvan de uitgaven zullen worden verevend. Bij elk artikel en sub-artikel worden aangegeven de geraamde bedragen, waarop bij het voor den post toegestaan krediet gerekend is. Ook kunnen posten worden aangewezen, waarvan de uitgaven verevend zullen worden ten laste van andere posten van dezelfde of van een andere begrotingsafdeeling, waartoe voor zooveel noodig één of meer afzonderlijke onderdeelen aan laatstgenoemde posten worden toegevoegd; de ten laste van die onderdeelen verevende sommen worden bij de rekening, bedoeld in art. 69, vergeleken met de posten, waarbij de kredieten zijn toegestaan.

De beschikkingen en besluiten tot splitsing der posten als vorenbedoeld worden in het Staatsblad van Indonesië geplaatst. (Cpt. 5¹.)

3. (Gew. S. 33—8.) Door den Gouverneur-Generaal kan worden bepaald, dat uitgaven, op het eerste hoofdstuk van een afdeeling gebracht, in Indonesië worden gedaan ten laste van den overeenkomstigen post van het tweede hoofdstuk dier afdeeling, of dat uitgaven, op het tweede hoofdstuk van een afdeeling uitgetrokken, in Nederland geschieden ten laste van den overeenkomstigen post van het eerste hoofdstuk dier afdeeling. (Cpt. 23; Bb. 11941.)

Het daartoe strekkend besluit wordt aan de Algemeene Rekenkamers in Nederland en in Indonesië medegedeeld.

hier gevolgd met vermelding der daarna aangebrachte wijzigingen. In margine wordt verwezen naar de nummering der artt. in S. 17—521, zooals dit sedert is gewijzigd bij S. 18—8; 19—176; 22—504; 23—27. Zie S. 25—417 hierboven, bl. 2424.

Bij S. 24—298 ten eerste, is een generale thesaurie bij het dep. v. Fin. ingesteld met omschrijving v.d. werkkring; bij ten derde is een instructie voor den thesaurier-generaal vastgesteld, aangevuld laatstelijk bij S. 36—593.

Regelen voor het administratief beheer, voortvloeiende uit de Ind. Compt. wet, opnieuw bekend gemaakt bij S. 33—381 gew. 34—175, 35—60, 36—611, 37—161.

Uitvoeringsvoorschr. ten behoeve v. d. Regelen in S. 33—381: S. 32—211 gew. 34—176, 386, 542; 36—189, 192 (bekendm. tekst artt. 1—4); 37—8, 162, 658, 685; 38—28.

Ind. Bedrijvenwet, S. 27—419 jjs. 29—372, 32—483, 36—445. Bij ord. kunnen takken v.d. Indonesischen staatsdienst worden aangewezen tot landsbedrijf, waarop de Ind. Compt. wet van kracht is, tenzij de Bedr.-wet daarvan afwijkt. Aan de landsbegrooting kunnen afzonderlijke afdeelingen worden toegevoegd, vormende de begrooting der landsbedrijven.

Bij de rekening, bedoeld in art. 69, wordt, onder vermelding van de desbetreffende besluiten, bij elken betrokken post aangegeven over welk gedeelte van het bij den post uitgetrokken krediet is beschikt voor het doen van uitgaven ten laste van den overeenkomstigen post van het andere hoofdstuk derzelfde afdeeling.

4. *Vervallen* : S. 33-8.

5. (Gew. S. 33-8.) Voor in den loop van het dienstjaar onverwacht opkomende behoeften kunnen, tot dekking van daarvan te verwachten tekorten op de desbetreffende begrotingsposten, voor zoover de eerste hoofdstukken betreft krachtens een door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen te nemen beschikking en voor zoover de tweede hoofdstukken aangaat bij een door den Gouverneur-Generaal te nemen besluit, sommen worden aangewezen uit de kredieten, bij de betrokken hoofdstukken voor onvoorziene uitgaven toegestaan.

Op dezelfde wijze worden op de posten voor onvoorziene uitgaven aangewezen de in den loop van het dienstjaar onverwacht opkomende behoeften, welke niet ten laste van eenig ander onderdeel der begrooting kunnen worden verevend. (Bb. 13488.)

De op den voet van het eerste lid van dit art. gedane aanwijzingen worden, onder vermelding van de beschikkingen of besluiten, in de rekening, bedoeld in art. 69, bij de betrokken posten aangegeven. Bij de posten voor onvoorziene uitgaven wordt in die rekening vermeld, ten behoeve van welke posten en tot welke bedragen zoodanige aanwijzingen hebben plaats gehad.

De vereveningen op den voet van het tweede lid van dit art. worden in de vorenbedoelde rekening bij de betrokken posten voor onvoorziene uitgaven omschreven en verantwoord in zooveel bijzondere onderdeelen als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen, onder vermelding van de beschikkingen of besluiten, waarop zij zijn gegrond.

6. Indien eene wet tot goedkeuring van een besluit van den Gouverneur-Generaal tot vaststelling van wijzigingen van de begrooting dan wel eene wet tot vaststelling van dergelijke wijzigingen tot stand komt na den laatsten dag, waarop ingevolge het laatste lid van art. 11 de dienst geopend blijft, wordt zij geacht op dien dag in werking te zijn getreden.

AFDEELING III.

Van het dienstjaar.

(*Lihatlah pengubahan pas. 7, 8 dll. hal. 2427 db.*
Zie wijzig. artt. 7, 8v. op bl. 2427v.)

13 7. Het dienstjaar voor het beheer der geldmiddelen van Indonesië is het burgerlijk jaar.

14 8. (Gew. S. 32-483.) Tot den dienst van een jaar behooren :

a. voor de ontvangsten :

1° de opbrengst der producten in het dienstjaar verkocht, voor zoover die opbrengst gedurende het openstaan van den dienst is ontvangen;

2° de belastingen en andere middelen van inkomst, gedurende het dienstjaar ontvangen, behoudens de uitzondering vermeld bij art. 8a ;

3° de ontvangsten, gedurende het dienstjaar gedaan, wegens opbrengst van producten over afgesloten dienstjaren ;

b. voor de uitgaven :

de rechten gedurende het dienstjaar verkregen door de schuldeischers van den Lande, behoudens de uitzonderingen, vermeld bij de artt. 9, 10 en 42. (Bedr. 16.)

Art. 8a is bij LN. 54-6, iwg. 4 Jan. 1954, ingetrokken.

8 a. (Ing. S. 32-483.) (1) Voor de belastingen, welke voorkomen op kohieren van aanslag, wordt als ontvangst van een dienstjaar verantwoord de op den voet van dit art. berekende zuivere opbrengst over het dienstjaar. (*Krachtens S. 48-334 blijft art. 8 a buiten toepassing van 1 Jan. '46 af.*)

(2) Onder de zuivere opbrengst over een dienstjaar wordt verstaan het bedrag der ingevolge dit art. tot het dienstjaar behoorende belastingen, verminderd met het bedrag der ingevolge dit art. tot het dienstjaar behoorende verminderingen, ontheffingen, teruggaven of vrijstellingen en afschrijvingen.

(3) Tot den dienst van een jaar behooren de belastingen, in het dienstjaar verschuldigd geworden, waarvan de kohieren zijn vastgesteld vóór de afsluiting van het dienstjaar, alsmede de belastingen, verschuldigd geworden in reeds afgesloten dienstjaren, waarvan de kohieren in het dienstjaar zijn vastgesteld.

(4) De verminderingen, ontheffingen, teruggaven of vrijstellingen en afschrijvingen behooren tot het dienstjaar, waarin de belasting verschuldigd is geworden, voor zoover zij aan de kantoren, belast met de belasting-administratie, zijn geboekt vóór de afsluiting van het dienstjaar; voor zoover zij belastingen betreffen, verschuldigd geworden in reeds afgesloten dienstjaren, behooren zij tot het dienstjaar, waarin de boeking aan die kantoren plaats heeft.

(5) Worden ten bate van den Lande opcenten geheven op de hoofdsom van kohierbelastingen, dan worden de bepalingen van de vorige leden van dit art. afzonderlijk op de hoofdsom en op die opcenten toegepast.

9. Onverevend ⁽¹⁾ gebleven vorderingen betreffende afgesloten diensten worden, voor zoover zij niet zijn verjaard, gekweten uit de sommen voor onvoorziene uitgaven, bij de betrokken hoofdstukken aangewezen voor het dienstjaar, waarin zij later verevend worden, en bij de rekeningen, vermeld in art. 69, afzonderlijk verantwoord. (Cpt. 8; Bb. 2256, 3041.)

10. De voorschotten, en de sommen ter goeder rekening, vermeld bij art. 42, behooren tot den dienst van het jaar, waarin zij zijn betaalbaar gesteld, en de kosten van verscheping en vervoer naar Nederland en van verkoop aldaar van producten, tot den dienst van het jaar, waarin de producten zijn verkocht of vergoed. (Bb. 3127.)

Toevallige baten behooren tot den dienst van het jaar, waarin zij worden ontvangen. (Cpt. 8, 14.)

Menurut pas. I Undang² Darurat Nr 3 tahun 1954, LN. 54-6, m.b. 4 Djan. 1954, pendj. TLN. 502, Ind. Cpt. dan Ind. Bedrijvenwet (S. 1927 Nr 419) diubah dan ditambah, ialah dari Ind. Cpt. pas. 7, 8, 9, 10 dan 42 ayat 3 diubah sebagai ditjetak dibawah ini, pas. 8a, 11 dan 11a ditjabut, dari Ind. Bedrijvenwet pas. 12 ayat 4 ditjabut, pas. 16 dan 23 diubah.

UUDar. tersebut ditetapkan sebagai Undang² pada Undang² Nr. 12/1955 (LN. 55-49, memori pendj. TLN. 850) jang berlaku surut hingga 1-1-'54.

7. (Diubah LN. 54-6.) Tahun dinas berlaku dari tanggal 1 Djanuari sampai dengan tanggal 31 Desember jang berikut.

8. (Diubah LN. 54-6.) Jang termasuk dinas sesuatu tahun ialah:

a. semua djumlah uang, jang merupakan penerimaan atau pengeluaran anggaran, jang selama tahun itu dimasukkan dalam atau dikeluarkan dari Kas Negeri atau kantor jang diserahi pkerdjaan Kas Negeri;

b. semua perhitungan, jang merupakan penerimaan atau pengeluaran anggaran, jang selama tahun itu dilakukan antara bagian² anggaran;

c. semua djumlah uang, jang merupakan penerimaan atau pengeluaran anggaran, jang selama tahun itu dibukukan atas daftar² perhitungan tertentu, jang ditundjuk oleh Menteri Keuangan;

d. semua djumlah uang, jang merupakan penerimaan atau pengeluaran anggaran, jang selama tahun itu diterima atau dikeluarkan oleh Wakil² Republik Indonesia di Luar Negeri;

e. pembajaran² berkenaan dengan tahun itu, jang diterima dari atau diberikan kepada perusahaan² Negara jang berdasarkan „Indonesische Bedrijvenwet”;

f. sisa² dari uang² untuk diperhitungkan kemudian jang ada pada

(1) Volgens een noot bij Bb. 2256 wordt onverevend hier gebruikt in den zin van niet geordonnanceerd.

achir tahun itu, jang didalam waktu dua bulan sesudah itu telah diberikan perhitungannja.

9. (*Diubah LN. 54-6.*) (1) Djika didalam suatu tahun belum dilakukan pengeluaran² mengenai hutang² Negara jang sudah dapat ditagih didalam tahun itu, maka hutang² itu — sekedar belum kedaluwarsa — dibebankan pada anggaran tahun pembajarannja, jaitu pada anak-pasal jang uraiannja sesuai dengan pengeluaran² jang bersangkutan, atau — djika anak-pasal jang demikian itu tidak ada — pada anak-pasal jang termasuk pos pengeluaran² tidak tersangka.

(2) Pengeluaran² tidak tersangka jang terdjadi karena hal tersebut diatas dipertanggung djawabkan tersendiri dalam daftar perhitungan anggaran jang termaksud dalam pas. 69.

10. (*Diubah LN. 54-6.*) (1) Tentang semua djumlah jang merupakan penerimaan atau pengeluaran anggaran, jang termaksud pada pas. 8 huruf a sampai dengan f, disampaikan pertelaan² kepada Kementerian² didalam waktu jang demikian, sehingga daftar perhitungan anggaran, jang disebut dalam pas. 69, dapat dibuat selambat-lambatnja enam bulan sesudah achir tahun.

(2) Menteri Keuangan membuat peraturan² mengikat tentang pelaksanaan ketentuan dalam ajat 1.

Dalam Undang² Nr 12/1955 ditetapkan pula pada pas. 2 dari pas. I dan pada pas. II :

Pas. 2. Berhubung dengan kesukaran² jang mungkin dapat timbul dalam melaksanakan dengan segera seluruh peraturan² jang termaktub dalam undang² ini, maka Menteri Keuangan untuk ini berhak menetapkan peraturan²-peralihan seperlunja.

Pas. II. Undang² ini mulai berlaku pada hari diundangkan dan berlaku surut hingga 1 Djan. 1954, dengan ketentuan bahwa :

(1) Undang² ini untuk pertama kalinja digunakan pada penjunusan daftar perhitungan anggaran untuk tahun 1953 dengan mengetjualikan perubahan pas. 9 „Ind. Cptwet”, termuat pada angka I (*dari pas. I*).

(2) Pas. 9. „Ind. Cptwet” jang telah diubah itu untuk pertama kalinja akan digunakan pada penjunusan daftar perhitungan anggaran untuk tahun 1954.

(3) Menteri Keuangan membuat peraturan² mengikat tentang pelaksanaan ketentuan² dalam ajat² 1 dan 2.

Krachts art. I der noodwet 1954/3, LN. 54-6, iwg. 4 Jan. 1954, (toelichting TLN. 502), zijn de Ind. Cpt. en de Ind. Bedrijvenwet, S. 27-419, gewijzigd en aangevuld : Ind. Opt. artt. 7, 8, 9, 10 en 42 lid 3 zijn gewijzigd zoals hieronder opgenomen, artt. 8a, 11 en 11a zijn ingetrokken ; Ind. Bedrijvenwet art. 12 lid 4 is ingetrokken, artt. 16 en 23 zijn gewijzigd.

Voormelde noodw. is als wet vastgesteld bij wet 1955 N°. 12 (LN. 55-49, memorie v. toel. T LN. 850), iwg. met terugw. tot 1-1-54.

7. (*Gew. LN. 54-6.*) Het dienstjaar loopt van 1 Jan. t/m 31 Dec. daaraanvolgend.

8. (*Gew. LN. 54-6.*) Tot de dienst van een jaar behoren :

a. alle geldbedragen, uitmakende ontvangsten of uitgaven der begroting, welke gedurende het jaar zijn ingebracht in of uitgegeven uit de Landskas of met Landskaswerkzaamheden belaste kantoren ;

b. alle verrekeningen, uitmakende ontvangsten of uitgaven der begroting, welke gedurende het jaar tussen onderdelen der begroting zijn verricht ;

c. alle geldbedragen, uitmakende ontvangsten of uitgaven der begroting, welke gedurende het jaar op bepaalde door de Minister van Financiën aangewezen rekeningen geboekt zijn ;

d. alle geldbedragen, uitmakende ontvangsten of uitgaven der begroting, welke gedurende het jaar ontvangen of uitgegeven zijn door vertegenwoordigers der Rep. Indonesië in het buitenland ;

e. op het jaar betrekking hebbende uitkeringen, ontvangen van of verstrekt aan op de Ind. Bedrijvenwet berustende staatsbedrijven ;

f. op het eind van het jaar aanwezige geldsaldi ter goeder rekening, waarvan binnen twee maanden daarna rekening afgelegd wordt.

9. (Gew. LN. 54-6.) (1) Indien in een jaar nog geen uitgaven zijn gedaan met betrekking tot in dat jaar reeds opvorderbare staatsschulden, worden die schulden — vzw. nog niet verjaard — ten laste gebracht van het jaar van betaling, en wel op het sub-artikel, waarvan de omschrijving met de betrokken uitgaven overeenkomt, of — indien een zodanig sub-artikel niet bestaat — op een sub-artikel vallende onder de post onvoorziene uitgaven.

(2) Onvoorziene uitgaven, ontstaan tengevolge van bovengenoemde omstandigheden, worden in de in art. 69 vermelde begrotingsrekening afzonderlijk verantwoord.

10. (Gew. LN. 54-6.) (1) Omtrent alle, in art. 8 letters a t/m f bedoelde bedragen, welke ontvangsten of uitgaven der begroting uitmaken, worden bescheiden met becijferingen aan de Ministeries toegezonden binnen zodanige tijd, dat de in art. 69 vermelde begrotingsrekening uiterlijk zes maanden na het einde van het jaar kan worden opgemaakt.

(2) De Minister van Financiën geeft bindende voorschriften betreffende de uitvoering van de bepaling in het eerste lid.

Voormelde wet 1955 N°. 12 bepaalt voorts in art. 2 van art. 1 en in art. II:

Art. 2. Met het oog op moeilijkheden, welke zich zouden kunnen voordoen bij een onverwijde uitvoering van alle in deze wet opgenomen voorschriften, is de Minister van Financiën bevoegd te dezer zake desnodig overgangsbepalingen vast te stellen.

Art. II. Deze wet treedt in werking op de dag der afkondiging met terugw. tot 1 Jan. 1954 en met de bepalingen:

(1) Deze wet zal voor de eerste maal toepassing vinden bij de samenstelling der begrotingsrekening voor het jaar 1953 met uitzondering van de wijziging van art. 9 der Ind. Cpt., opgenomen onder het cijfer I (van art. 1).

(2) Het gewijzigd art. 9 der Ind. Cpt. zal voor de eerste maal worden toegepast bij de samenstelling der begrotingsrekening voor het jaar 1954.

(3) De Minister van Financiën geeft bindende voorschriften betreffende de uitvoering der bepalingen in leden 1 en 2.

Art. 11 is bij LN. 54-6, iwg. 4 Jan. 1954, ingetrokken.

11. (Gew. S. 35-1.) De dienst blijft open:

tot 1 April van het jaar volgende op het dienstjaar, om de werken of gedeelten daarvan en de leverantiën te volbrengen en de goederen te verschepen, waarvan de volbrenging of verscheping, volgens de verklaring van het hoofd der betrokken administratie, ten gevolge van omstandigheden in die verklaring te vermelden, niet vóór den laatsten December van het dienstjaar heeft plaats gehad, alsmede voor de afrekeningen met de mijnkongsiën op het eiland Bangka;

tot 1 Juli daaraanvolgende, om alles ten einde te brengen wat het bewerkstelligen der ontvangsten, het verevenen en ordonnanceeren der uitgaven betreft. (Cpt. 6; Bb. 2237, 3038.) (1)

Art. 11a is bij LN. 54-6, iwg. 4 Jan. 1954, ingetrokken.

11 a. (Ing. S. 29-197.) Van daartoe bij de begroting aangewezen posten van uitgaaf kunnen, indien ten laste van het betrokken dienstjaar geen vorderingen zijn ontstaan tot het volle bedrag van de op die posten geraamde sommen, de overblijvende kredieten bij in het Staatsblad van Indonesië op te nemen besluit, voor de eerste hoofdstukken door Ons en voor de tweede hoofdstukken door den Gouverneur-Generaal, worden toegevoegd aan de begroting van uitgaven voor het volgend jaar, hetzij door verhooging van reeds opgenomen, hetzij door opnemng van nieuwe posten. De bedoelde kredieten zullen alsdan van die begroting deel uitmaken op den zelfden voet als de overige posten dier begroting. Bij het-

(1) Hoofd der betrokken administratie beteekent volgens Bb. 2237: hoofd v. h. betrokken dep. v. alg. best.

zelfde besluit worden de overgebrachte bedragen op de voor eerstbedoeld jaar toegestane sommen in mindering gebracht.

Besluiten, als in het vorig lid bedoeld, worden aan de Staten-Generaal, den Volksraad en de Algemeene Rekenkamers in Nederland en in Indonesië medegedeeld.

AFDEELING IV.

Van de ontvangsten.

19 **12.** Producten van den grond of van de nijverheid, voor 's Lands rekening geteeld of voortgebracht, en niet bestemd om van gouvernementswege in het klein aan de bevolking te worden gedebiteerd, of tegen regularisatie aan departementen van algemeen bestuur te worden verstrekt, alsmede goederen in natura aan den Lande opgebracht, worden in het openbaar verkocht.

Door Ons of door den Gouverneur-Generaal kan echter machtiging worden verleend tot onderhandschen verkoop, waar die in 's Lands belang noodig wordt geacht. ⁽¹⁾

20 **13.** Bruikbare goederen, voor 's Lands dienst bestemd, worden niet vervreemd.

Van dit verbod zijn uitgezonderd voorwerpen, welke om dringende redenen aan derden of tot uitvoering van gouvernementswerken aan aannemers worden afgestaan of verkocht. (Bb. 2669 jo. 5291, 4625, 4811, 14091; S. 01-325 art. 18.)

21 **14.** Andere roerende goederen, eigendom van den Lande, waarvan de verkoop in 's Lands belang wenschelijk is, worden steeds in het openbaar verkocht, tenzij door Ons of door den Gouverneur-Generaal, of namens dezen door het hoofd van het betrokken departement van algemeen bestuur, in bijzondere omstandigheden, machtiging of last wordt gegeven tot onderhandschen verkoop. (Cpt. 10; S. 16-527; Bb. 4477, 4625.)

22 **15.** Goederen, eigendom van den Lande, worden niet verpand of beleend.

Hiervan zijn uitgezonderd de gouvernementsproducten, wanneer de verpanding of beleening daarvan, om dringende redenen, in 's Lands belang de voorkeur verdient boven verkoop. (Bb. 3038, 6454; Rekonk. 14.) ⁽²⁾

23 **16.** Regelingen, strekkende tot invoering, verhooging, verlaging of afschaffing van belastingen of tot opheffing van eenig ander middel van inkomst, treden niet in werking, vóórdát bij de begrooting op die invoering, verhooging, verlaging, afschaffing of opheffing gerekend is. (Bb. 4774.)

24 **17.** Teruggave of vrijstelling van belasting geschiedt niet dan in de gevallen en op de wijze, bepaald bij algemeene verordeningen, vastgesteld door dezelfde of door eene hogere macht dan die, welke de belasting regelde. (Bb. 4525, 10842.)

De bewijzen dier teruggaven, vergezeld van bescheiden, waaruit van de aanleiding en den last daartoe blijkt, worden overgelegd aan de betrokken Algemeene Rekenkamer.

(Gew. S. 32-483.) Het bedrag der teruggaven van belastingen, niet vallende onder art. 8 a, wordt gebracht in mindering van de gelijksoortige ontvangsten van het jaar, waarin de teruggave heeft plaats gehad. (Bb. 4274, 11260, 12423.)

De bepalingen van het tweede en derde lid van dit art. zijn van toepassing op elke teruggaaf van ontvangen gelden.

⁽¹⁾ Bij ord. v. 25 Juni 1893, S. 93-138, bekrachtigd bij de wet v. 29 Dec. 1893, Ind. S. 94-79, is het bepaalde bij het tegenwoordige art. 12 Cpt. met opzicht tot het product van de exploitatie der Ombiliënkolenvelden, buiten werking gesteld.

⁽²⁾ Bb. 6454 bevat bepalingen nopens het opnemen v. gelden tegen onderpand bij de Jav. Bank ter voorziening v. d. Ind. kassen van de noodige betaalmiddelen.

Indien meer is teruggegeven dan van de ontvangsten kan worden afgetrokken, wordt het meerdere als uitgaaf verantwoord.

18. Geschillen over vorderingen kunnen in Nederland door Ons en in Indonesië door den Gouverneur-Generaal worden beëindigd bij dading waar op, indien het onderwerp van het geschil eene hoogere geldswaarde heeft dan / 10 000, goedkeuring bij de wet is vereischt. 25

Jaarlijks wordt door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen van de dadingen, welke geene goedkeuring bij de wet behoeven, mededeeling gedaan aan de Staten-Generaal.

19. Kwijtschelding van vorderingen wordt verleend in Nederland door Ons en in Indonesië door den Gouverneur-Generaal, tenzij het bedrag der kwijtschelding / 10 000 te boven gaat, in welk geval zij geschiedt bij de wet. 26

De Gouverneur-Generaal verleent geene kwijtschelding dan na het advies van de Algemeene Rekenkamer en, wanneer de in overweging genomen kwijtschelding / 500 of meer bedraagt, van den Raad van Indonesië te hebben ingewonnen.

Het bepaalde bij de vorige twee leden is ook van toepassing op teruggaaf van gelden, ingeval de vordering reeds is voldaan.

20. Als ontvangsten, op den dienst van het loopende jaar, worden onder de toevallige baten gebracht de sommen, die ten onrechte mochten zijn betaald, en waarvan de teruggave eerst plaats heeft na de afsluiting van de begrooting, waarop zij in uitgaaf zijn gebracht. 27

21. De wijze van verificatie der ontvangsten in Indonesië wordt door Ons geregeld in overeenstemming met deze wet. 28

Bij die regeling wordt gezorgd, dat de comptabelen minstens eenmaal 's jaars rekening afleggen aan de Algemeene Rekenkamer aldaar.

Indien de comptabelen zich bij die rekeningen beroepen op bescheiden, door hen vroeger overgelegd aan de hoofden der takken van bestuur, jegens wie zij zich naar hunne instructiën hebben te verantwoorden, worden, ten verzoeke der belanghebbenden of der Algemeene Rekenkamer aan deze die bescheiden toegezonden.

(Verificatie der ontvangsten in Indonesië, S. 01—325 *jis.* 02—134. 06—289 : cf. Bb. 6702. Verificatie v. ontvangsten van wege het Indoneesisch bestuur voor rekening van derden gedaan, S. 07—324. Afschrijving v. vorderingen, S. 07—327 *jis.* 12—310, 14—616, 15—154, 486, 17—331, 25—428, 434.)

AFDEELING V.

Van de uitgaven.

22. De contrôle der uitgaven, evenals die der ontvangsten, geschiedt : 29
in Nederland bij de Algemeene Rekenkamer aldaar, overeenkomstig de voorschriften dezer wet, en voorts naar de thans bestaande of nader vast te stellen bepalingen voor de contrôle der Staatsontvangsten en uitgaven, en

in Indonesië bij de Algemeene Rekenkamer aldaar.

De Algemeene Rekenkamer in Nederland deelt hare bedenkingen tegen de verevende uitgaven ten laste van de eerste hoofdstukken der begrooting van Indonesië aan den Minister van Overzeese Rijksdelen, met toezending van de bescheiden, waartoe die bedenkingen betrekking hebben, ter inzage en voor zooveel noodig ter verbetering, mede, binnen drie maanden, nadat de bescheiden bij de Kamer zijn ingekomen.

23. De Minister van Financiën opent aan den Minister van Overzeese Rijksdelen kredieten : 30

1°. voor de betaling van de uitgaven op de eerste hoofdstukken der begrooting of van die, welke daarbij worden gevoegd ingevolge art. 3 ;

2°. ter voorziening in de behoeften van 's Lands kassen in Indonesië ; (Cpt. 72⁴.)

3°. tot het doen van andere betalingen, die weder in de koloniale kassen terugvloeien, of waarvoor in Indonesië reeds gelden zijn ontvangen.

Deze kredieten zullen niet te boven gaan het bedrag der volgens art. 26 in 's Rijks schatkist gestorte gelden. (Bedr. 174.)

- 31 24. Uitgaven buiten of boven de begrotingen hebben niet plaats. Hiervan zijn uitgezonderd de uitgaven voor aankoop, aanmaak, vervoer en verkoop van producten, en de daarmee in verband staande percentsgewijze belooningen.

AFDEELING VI.

Van het beheer der begrooting.

- 32 25. De Gouverneur-Generaal van Indonesië heeft het algemeen bestuur van 's Lands geldmiddelen en eigendommen aldaar. (ISR. 51; S. 11—110 jo. 15—332.)
- 33 26. Alle met het koloniaal beheer van Indonesië in verband staande ontvangsten, van welken aard ook, welke in Nederland te doen zijn, worden in 's Rijks schatkist gestort, en alle met het koloniaal beheer van Indonesië in verband staande betalingen, welke in Nederland te doen zijn, worden door middel van aanwijzingen op 's Rijks schatkist bewerkstelligd. (Cpt. 23.)
- 34 27. Behoudens het bepaalde bij art. 42, worden geene sommen van de begrooting afgeschreven of afgezonderd, tot kwijting van vorderingen, wier bedrag eerst later kan blijken.
- 35 28. De bij de begrooting toegestane kredieten worden, behoudens de bepalingen van art. 29, middellijk noch onmiddellijk verhoogd door eenige bate, den Lande aankomende.
- 36 29. Wanneer voorwerpen, die voor 's Lands dienst zijn aangekocht of voortgebracht, worden afgestaan aan een ander departement van algemeen bestuur, dan dat, hetwelk, de uitgaaf tot aankoop of voortbrenging gelaste, wordt het artikel, bestemd tot aanschaffing van gelijksoortige behoeften in het dienstjaar, waarin de afstand plaats heeft (onverschillig wanneer de aankoop of voortbrenging is geschied), voor de geschatte geldswaarde goedgeschreven en met een gelijk bedrag belast het artikel, waaruit het departement van algemeen bestuur, dat de goederen heeft, de uitgaaf tot aanschaffing kan kwijten. (Cpt. 28; S. 1866—151.)
- 37 30. Landsgoederen, hoe ook genaamd, worden niet aan eenen schuld-eischer afgestaan in het voordeel van het artikel der begrooting, waaruit zijne vordering moet worden gekweten.
- 38 31. Het daarstellen van werken en het doen van leverantiën en transporten ten behoeve van Indonesië geschieden op contracten van openbare aanbesteding.

Alleen, wanneer Onze Minister van Overzeese Rijksdelen of de Gouverneur-Generaal van Indonesië zulks in 's Lands belang noodig oordeelt, kan van dien regel worden afgeweken.

In dat geval wordt van de beweegredenen melding gemaakt in het besluit, waarbij de werken of leverantiën en transporten worden bevolen.

(Reglem. op het houden v. d. openb. aanbestedingen voor leveringen, transporten, het verrichten van werkzaamheden, enz. ten behoeve v. 's Lands dienst in Indonesië, S. 34—576 iwg. 1 Jan. '37 krachtens S. 35—550, 594; bij Bb. 13578 jo. 13590 zijn de bepalingen en wenken in Bb. 8511 en 10972 jo. 12809 ingetr. Bij Bb. 13683 zijn door het Hoofd v. h. Aanbestedingskantoor, daartoe gemachtigd bij Bb. 13578, vastgesteld Ambtel. voorschriften in acht te nemen bij de toepassing van genoemd regl., zoomede bij het sluiten van notarieele en onderhandsche overeenkomsten.

Zie algemeene regelen voor de toepassing van Cpt. 31 in S. 33—145. Zie reglementen op het houden van openb. aanbestedingen en van aanbestedingen met beperkte mededinging voor de uitvoering van 's Lands werken, in S. 33—146 jis. 365 en 35—446 Zie ook Bb. 4948, 5843, 15095.)

- 39 32. De voorwaarden van aanbesteding vermelden welke waarborgen

vereischt worden, om als mededinger bij eene aanbesteding te worden toegelaten. (Bb. 4033.)

33. De rechten en verplichtingen der administratie, van welke aanbestedingen uitgaan, zoodmede die der aannemers, inschrijvers en leveranciers, en al wat verder de daarbij in acht te nemen vormen betreft, worden in Nederland door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen, en in Indonesië door den Gouverneur-Generaal geregeld.

34. Het is aan alle landsdienaren in Indonesië en aan die, tot het Departement van Overzeese Rijksdelen behorende, verboden eenige werken of leverantiën voor Indonesië aan te nemen, zich daarvoor borg te stellen of daaraan, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings, deel te hebben.

Dit verbod geldt niet voor de bezoldigde of onbezoldigde hoofden der vreemde Oosterlingen in Indonesië.

AFDEELING VII.

Van het verevenen der uitgaven.

35. De vorderingen ten laste der begrooting van Indonesië worden verevend :

door den Minister van Overzeese Rijksdelen of zijne gedelegeerden, wanneer de uitgaaf ten laste van de eerste hoofdstukken moet worden gebracht, en

door den Gouverneur-Generaal of zijne gedelegeerden, wanneer de uitgaaf ten laste van de tweede hoofdstukken moet worden gebracht. (S. 33—381; Bb. 3177 *jis.* 6487, 14088.) ⁽¹⁾

36. Elke verevening moet gegrond zijn op het bewijs of de bewijzen van het verkregen recht der schuldeischers. (Bb. 4462, 10953.)

37. Vereveningen op rekening of in mindering geschieden alleen voor gedane diensten, en nimmer mogen de verevende sommen dan nog overschrijden vier vijfde gedeelten der verkregen rechten, door behoorlijke bewijzen van oplevering gestaafd. (Bb. 2960, 2994, 3250, 10024.)

38. De Gouverneur-Generaal bepaalt in welke gevallen onderzoek van vorderingen ten laste van de tweede hoofdstukken der begrooting door de Algemeene Rekenkamer in Indonesië noodig is vóór de betaalbaarstelling. (Bb. 7284, 7380, 7994.)

Hij wijst per artikel het maximum van het bedrag aan, dat betaald kan worden zonder zoodanig voorafgaand onderzoek.

Van die aanwijzing wordt aan de Algemeene Rekenkamer mededeeling gedaan.

Alle bescheiden, tot de verevening en betaling gevorderd, worden aan de Algemeene Rekenkamer overgelegd. (S. 33—381 art. 14.) ⁽¹⁾

39. Indien het onderzoek der vorderingen bij de Algemeene Rekenkamer in Indonesië tot bedenkingen aanleiding geeft, waarmede de ordonnateurs zich niet vereenigen, zijn deze bevoegd de betaling te doen plaats hebben, behoudens hunne verantwoordelijkheid volgens art. 74 dezer wet. (Bb. 2470.)

40. Bij koloniale ordonnantie worden voor Indonesië bepaald de aard en vorm der bescheiden, door de schuldeischers tot staving hunner vorderingen over te leggen. (S. 33—381 art. 14.) ⁽¹⁾

41. Bij overeenkomsten wegens het doen van leveringen, het daarstellen van werken of verrichten van diensten, worden aan de aannemers of leveranciers geene interessen toegezegd, ter zake van mogelijke vertraging in de voldoening hunner vorderingen. (Bb. 3113.)

42. Voorschotten kunnen worden verleend aan aannemers of leveranciers, en, in de gevallen door Ons of door den Gouverneur-Generaal te bepalen, op traktementen, — verlofs- en non-activiteitstraktementen daaronder begrepen, — wachtgelden, gagementen, pensioenen, declaratiën wegens reis- en verblijfkosten en vaste uitkeeringen.

Sommen ter goede rekening kunnen binnen de grenzen der begrooting worden verstrekt tot het doen van betalingen ten behoeve van zee- en

⁽¹⁾ Zie opgave wijzigingen S. 33—381 in aant. bij opschr. Cpt.

landmacht of van andere onderwerpen van huishoudelijk beheer, door Ons of door den Gouverneur-Generaal aangewezen.

Van die sommen wordt vóór het sluiten van den betrokken dienst rekening afgelegd en de ongebruikte gedeelten worden in mindering gebracht van de uitgaven ten laste van de artikelen waaruit de sommen zijn gekweten. (Cpt. 27.) (1)

Kalimat permulaan ajat 3 menurut UUDar. Nr 3 th 1954, LN. 54-6, (mulai berlaku 4 Djan. 1954) harus dibatja: Van die sommen wordt uiterlijk binnen twee maanden na afloop van het jaar rekening afgelegd (UUDar. itu ditetapkan sebagai Undang² pada Undang² Nr 12/1955, LN. 55-49, jang berlaku surut hingga 1-1-'54).

AFDEELING VIII.

Van de Algemeene Rekenkamer in Indonesië.

50 **43.** (Gew. S. 33-8.) De Algemeene Rekenkamer in Indonesië bestaat uit een voorzitter en vier leden.

Zij moeten zijn Nederlandsche onderdanen en den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt hebben.

51 **44.** De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië worden door Ons benoemd en ontslagen.

De Gouverneur-Generaal zendt, door tusschenkomst van den Minister van Overzeese Rijksdelen, voor elke opgevallen plaats eene door den Raad van Indonesië opgemaakte en met redenen omkleede aanbeveling van drie personen aan Ons in.

De Raad van Indonesië raadpleegt den voorzitter der Algemeene Rekenkamer alvorens eene aanbeveling te doen voor de benoeming van een lid dier Kamer.

Wanneer tegelijkertijd meer dan één vacature bij de Algemeene Rekenkamer in Indonesië ontstaat, kan, behoudens Onze bekrachtiging, in de tweede of verdere vacature door den Gouverneur-Generaal worden voorzien uit eene aanbeveling van drie personen, opgemaakt door den Raad van Ind. na raadpleging van den voorzitter der Algemeene Rekenkamer.

52 **45.** (Aangev. S. 41-30 jo. 45-19.) De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië mogen, nevens hun ambt, geene andere betrekkingen in dienst van den Lande bekleeden. De Gouv.-Gen. is bevoegd, op daartoe strekkend voorstel der kamer, onthefing van dit verbod te verleenen.

Zij mogen rechtstreeks noch zijdelings deelhebber zijn in, noch borg zijn voor eenige onderneming ten grondslag hebbende eene overeenkomst om winst of voordeel aangegaan met Indonesië of met enig gewest of gedeelte van een gewest, waarop art. 123 van de Wet op de Staatsinrichting van Indonesië toepassing heeft gevonden.

Zij mogen, behalve openbare schuldbrieven, geene schuldvorderingen ten laste van den Lande bezitten.

Zij mogen geen handel drijven, noch, anders dan als houder van aandeelen in of van obligatiën ten laste van naamlooze vennootschappen, rechtstreeks of zijdelings betrokken zijn in dien van anderen of in eenige concessie of onderneming van welken aard ook, op Indonesië betrekking hebbende of aldaar gevestigd. (Cpt. 47; Rekenk. 22.)

53 **46.** De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië kunnen uit hun ambt worden ontzet:

1°. wanneer zij wegens misdrijf, of wegens overtreding van de bepalingen betreffende 's Lands middelen en pachten, tot hechtenis of tot eene zwaardere straf zijn veroordeeld;

2°. wanneer zij in staat van faillissement verklaard of wegens schulden gegijzeld zijn;

(1) In Bb. 11577 zijn opgenomen regelingen met betrekking tot de ingevolge art. 42 Cpt. ten laste v.d. Ie en de IIIe afd. van het IIe Hoofdst. der begroting verstrekte sommen ter goede rekening, en modellen daarvoor.

3°. bij wangedrag of onzedelijkheid. (Cpt. 48.)

47. Behalve op eigen verzoek, worden de voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië uit hun ambt ontslagen, wanneer zij den leeftijd van vijf en zestig jaar hebben bereikt.

Een ontslag buiten eigen verzoek kan mede worden gegeven : (Cpt. 48.)

1°. wanneer zij wegens aanhoudende ziels- of lichaamsziekte hun ambt niet behoorlijk kunnen vervullen of door gestadige tekortkomingen getoond hebben daarvoor ongeschikt te zijn ;

2°. wanneer zij onder curateele zijn gesteld ;

3°. wanneer zij bij het eindigen van hun verloftijd niet zijn teruggekeerd, en

4°. wanneer zij het verbod van art. 45 overtreden.

48. Indien de Gouverneur-Generaal, den Raad van Indonesië gehoord, oordeelt, dat de voorzitter of een der leden van de Algemeene Rekenkamer in Indonesië, om een der redenen in de artt. 46 en 47 vermeld, behoort te worden ontzet of ontslagen, zendt hij zijne daartoe strekkende voordracht, met alle ter zake betrekkelijke stukken, aan den Minister van Overzeese Rijksdeelen.

In de gevallen, vermeld in art. 46 en in art. 47, No. 1 tot en met 4, worden aan den betrokken ambtenaar de tegen hem bestaande bezwaren medegedeeld, en wordt hij in de gelegenheid gesteld bij de voordracht van den Gouverneur-Generaal eene schriftelijke verantwoording te voegen.

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, in afwachting van 's Konings beschikking, den betrokken ambtenaar in de gevallen in het vorig lid van dit art. bedoeld in zijn ambt te schorsen.

In diezelfde gevallen wordt de betrokken ambtenaar, desverkiezende, door toekenning van verlofstraktement en vrijen overtocht, in de gelegenheid gesteld om zich in Nederland te gaan verantwoorden. (Cpt. 53.)

Op de betrekkelijke voordracht van den Gouverneur-Generaal wordt door Ons beslist.

49. Wanneer tegen den voorzitter of een der leden van de Algemeene Rekenkamer in Indonesië, hetzij een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding, hetzij machtiging tot opneming in een huis van bewaring, of geneeskundig gesticht voor krankzinnigen is verleend, of op hem lijfsdwang is ten uitvoer gelegd, wordt hij daardoor in zijn ambt geschorst.

Wanneer tegen een der in het vorig lid vermelde ambtenaren rechtsingang zonder bevel tot gevangenneming of gevangenhouding is verleend, kan de Gouverneur-Generaal, den Raad van Indonesië gehoord, hem in zijn ambt schorsen.

50. Schorsing in de bediening stelt den geschorsten ambtenaar op wachtgeld.

Wordt hij echter niet ontzet of ontslagen, dan wordt hem, na Onze beslissing, zijn volle traktement over het tijdvak der schorsing te goed gedaan.

51. De voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië staan te recht voor het Hoog Gerechtshof van Indonesië, wegens misdrijven en overtredingen, gedurende den tijd hunner functiën begaan. (R.O. 165.)

52. Met uitzondering van het geval van voorloopige aanhouding bij ontdekking op heeterdaad, kan tegen den voorzitter en de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië geen bevel tot gevangenneming worden ten uitvoer gelegd, en, in geval van ambtsmisdrijf, geene vervolging plaats hebben, dan nadat daartoe door den Gouverneur-Generaal, op den voet en de wijze, bij algemeene verordening omschreven, machtiging is verleend.

53. Behoudens het voorschrift in de 4de alinea van art. 48, wordt aan den voorzitter en aan de leden der Algemeene Rekenkamer in Indonesië geen verlof naar Nederland toegekend, dan overeenkomstig de bepalingen, door Ons vast te stellen bij de instructie der Algemeene Rekenkamer.

Wanneer door verlof, schorsing, ongesteldheid of andere redenen eenig lid der Algemeene Rekenkamer verhinderd wordt zijne werkzaamheden te vervullen, wordt door den Gouverneur-Generaal, zoo noodig,

in de waarneming dier werkzaamheden voorzien door de benoeming van een tijdelijk lid.

Indien het te verwachten is dat de waarneming langer dan zes maanden zal moeten duren, vraagt de Gouverneur-Generaal voor de benoeming van een tijdelijk lid eene aanbeveling van drie personen van den Raad van Indonesië en onderwerpt hij de benoeming aan Onze bekrachtiging.

De tijdelijke leden worden door den Gouverneur-Generaal ontslagen, wanneer door het weder invallen van gewone leden niet langer behoefte bestaat aan tijdelijke voorziening in de waarneming hunner werkzaamheden, of deze hem om andere redenen niet meer noodig voorkomt. Wanneer er twee of meer tijdelijke leden zijn, bepaalt de Gouverneur-Generaal, na raadpleging van den voorzitter, wie hunner moet aftreden.

61 **54.** (*Gew. S. 33-8.*) De contrôle der Algemeene Rekenkamer in Indonesië op de uitgaven strekt zich uit tot het onderzoek:

1°. of het bij den betrokken begrotingspost toegestaan, op den voet van art. 2 eerste lid gesplitst, krediet toereikend is;

2°. of de uitgaaf op het daarvoor in aanmerking komend artikel is verevend ten laste van het juiste sub-artikel;

3°. of er geen vermenging van fondsen over verschillende dienstjaren of afdelingen der begrooting het gevolg van kan zijn;

4°. of de overgelegde bewijsstukken beantwoorden aan de door Ons vast te stellen vereischten, om aan de comptabelen in uitgaaf te worden geleden. (Rekenk. 35; Bb. 7135.)

62 **55.** Het beheer over het materieel, in 's Lands magazijnen en andere bewaarplaatsen voorhanden, is op den voet en de wijze, bij ord. te bepalen, aan het toezicht der Algemeene Rekenkamer in Indonesië onderworpen. (Cpt. 77; S. 66-151; Bb. 2993, 3244, 3554, 5403, 5616, 7052, 7558.)

55 a. (*Ing. S. 32-483.*) De Algemeene Rekenkamer in Indonesië is bevoegd, overeenkomstig regelen in hare instructie te stellen, ter plaatse, waar zich 's Lands gelden en goederen bevinden en waar boekhouding en administratie daarvan worden gevoerd, in alle bureelen van den openbaren Landsdienst en in alle andere Landsinrichtingen de inlichtingen te doen inwinnen en de opnemingen van gelden en goederen, alsmede de onderzoekingen van boeken, rekeningen, verantwoordingen, bewijsstukken en verdere bescheiden te doen verrichten, welke zij noodig acht voor het uitvoeren van hare taak. (Rekenk. 39a v.; Bb. 14227.)

63 **56.** De Algemeene Rekenkamer in Indonesië is verdeeld in twee tafels. (Rekenk. 18.)

(*Gew. S. 33-8.*) Iedere tafel beslist met twee leden. Zijn deze echter niet eenstemmig, dan treedt, om tot eene beslissing te geraken, de voorzitter der Kamer als voorzitter der tafel op.

(*Toeg. S. 41-30 jo. 45-19.*) Wanneer door verlof, ongesteldheid of andere redenen een of meer der leden van de Algemeene Rekenkamer in Indonesië verhinderd worden hun werkzaamheden te vervullen, is de voorzitter bevoegd te bepalen, dat een tafel met één lid beslist.

64 **57.** (*Gew. S. 33-8.*) Eene vereenigde zitting der Algemeene Rekenkamer in Indonesië kan niet worden gehouden met minder dan drie leden, den voorzitter daaronder begrepen, met dien verstande, dat in het geval, bedoeld in het derde lid van art. 80, ten minste vier leden, de voorzitter daaronder begrepen, aanwezig moeten zijn.

(*Toeg. S. 41-30 jo. 45-19.*) Wanneer door verlof, ongesteldheid of andere redenen een of meer leden van de Algemeene Rekenkamer in Indonesië verhinderd worden hun werkzaamheden te vervullen, is de voorzitter bevoegd te bepalen, dat een vereenigde zitting zal worden gehouden met twee leden, den voorzitter daaronder begrepen en in het geval, bedoeld in het derde lid van art. 80 met drie leden, den voorzitter daaronder begrepen.

Indien in eene vereenigde zitting de stemmen staken, valt het besluit ten voordeele van den comptabele.

55 **58.** De besluiten der Algemeene Rekenkamer in Indonesië, waarbij het bedrag wordt vastgesteld, dat ter zake van eenig comptabel beheer

aan den Lande moet worden vergoed of waarbij aan een comptabele eene boete wordt opgelegd, worden uitgevaardigd in naam des Konings. (S. 91-188.)

De afschriften dier besluiten, aan het hoofd voerende de woorden: „In naam des Konings”, en ondertekend door den voorzitter der Algemeene Rekenkamer, hebben dezelfde kracht en worden op dezelfde wijze ten uitvoer gelegd als de grossen van in kracht van gewijsde gegane vonnissen in burgerlijke zaken.

58 a. (Ing. S. 32-483.) De Algemeene Rekenkamer in Indonesië is bevoegd, in verband met de haar opgedragen taak aan de Staten-Generaal en den Volksraad zoodanige mededeelingen te doen als zij in 's Lands belang noodig oordeelt.

59. (Gew. S. 32-483.) De wijze van eedsaflegging en al, wat verder de samenstelling en instructie der Algemeene Rekenkamer in Indonesië betreft, wordt bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld in overeenstemming met deze wet. (S. 98-164 *jis.* 22-565, 27-273, 30-26, 32-568, 33-104, 320.)

Die instructie bevat de bepaling, dat de Rekenkamer verplicht is om den Gouverneur-Generaal ten allen tijde zoodanige voordrachten en mededeelingen te doen, als volgens haar inzien kunnen leiden tot vermindering of besparing van uitgaven en tot vereenvoudiging van het geldelijk beheer. (Rekenk. 41.)

Bij die instructie kan aan de Rekenkamer worden toegestaan hare bemoeiingen en werkzaamheden, ook voor zoover ze uit deze wet voortvloeien, te beperken tot zoodanig deel der bij haar ingediende administratieve bescheiden en verantwoordingen van comptabelen, als te harer beoordeeling voor eene doeltreffende besparing van arbeid nuttig en toelaatbaar wordt geacht.

AFDEELING IX.

Van de verjaring van schuldvorderingen.

60. (Gew. S. 35-1 *jo.* 36-379.) Met afwijking van de artt. 1954 en 1967 van het Burgerlijk Wetboek voor Indonesië verjaren de rechtsvorderingen ter zake van geldschulden ten laste van Indonesië, ongeacht den landaard der schuldeischers, door verloop van vijf jaren na den 31sten December van het jaar, waarin de schuld opvorderbaar is geworden, tenzij zij reeds ingevolge de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek aan eene kortere verjaring onderworpen zijn.

Behalve door de oorzaken in het Burgerlijk Wetboek genoemd, wordt de in het vorig lid bedoelde verjaring gestuit door de indiening van eene declaratie bij de betrokken administratie. (Bw. 1979v.)

Ten bewijze hiervan wordt, op verlangen van den schuldeischer, door de bij regeringsverordening daartoe aan te wijzen autoriteiten eene gedagtekende ontvangstkenning afgegeven. (S. 36-227 *jis.* 379 en 37-686.)

De verjaring loopt mede tegen minderjarigen en degenen, die onder curatele staan, onverminderd hun verhaal op hunne voogden of curators. (Bw. 1987; Cpt. 61; Bb. 4599, 10568, 12602, 12700, 12920.)

61. (Gew. S. 35-1 *jo.* 36-379.) Het bepaalde in het vorig art. is niet van toepassing op vorderingen wegens rente en aflossing van geldleeningen.

62, 63, 64. Vervallen: S. 35-1 *jo.* 36-379.

AFDEELING X.

Van het verbod tegen het in beslag nemen van 's Lands gelden, goederen en eigendommen.

65. Het is in Indonesië niet geoorloofd, dan met vooraf verkregen verlof van den rechter, beslag te leggen op:

- a. Landsgelden, effecten of geldswaarde hebbende papieren, onder de administratie of onder derden berustende;
- b. gelden door derden aan den Lande verschuldigd;
- c. 's Lands roerende goederen, koopmanschappen en meubelen, onver-

schillig of zij in het bezit of gebruik zijn van den Lande, of zich onder derden bevinden; en

d. vaste goederen en zakelijke rechten, den Lande toebehoorende.

Hetzelfde verbod geldt in Nederland, wanneer het beslag gelegd wordt ter zake eener vordering, loopende ten laste der begrooting van Indonesië, of op gelden of goederen, die door of ten behoeve van het Departement van Overzeese Rijksdelen beheerd worden.

73 66. Dat verlof moet gevraagd worden, voor beslag te leggen in Nederland, aan den Hoogen Raad, voor beslag te leggen in Indonesië aan het Hoog Gerechtshof aldaar.

Het openbaar ministerie wordt op het verzoek gehoord.

Het verlof wordt niet verleend, tenzij summierlijk van de deugdelijkheid der vordering, waarvoor beslag gelegd wordt, blijkt.

Het wijst aan de goederen, op welke het beslag zal mogen worden gelegd.

Zaken, die door haren aard of hare bestemming geacht moeten worden buiten den handel te zijn, of bij de wet of algemeene verordening voor geene inbeslagneming vatbaar zijn verklaard, worden in de aanwijzing niet begrepen.

IIde HOOFDSTUK.

Van de verantwoording der geldmiddelen van Indonesië.

AFDEELING I.

Van de verantwoording der Gouvernementsproducten.

75 67. Al wie belast is met den verkoop van gouvernementsproducten in Nederland, doet deswege rekening en verantwoording aan den Minister van Overzeese Rijksdelen.

Die rekening toont aan:

1°. wat van die producten hier te lande is aangekomen, de hoeveelheid, die daarvan is verkocht, en wat er van in magazijn overblijft, met vermelding der soorten en oogstjaren, waaruit zij afkomstig zijn;

2°. de bruto opbrengst van hetgeen is verkocht;

3°. de gedane stortingen in 's Rijks schatkist.

Daarenboven wordt door den geconsigneerde, binnen vier maanden na afloop van ieder jaar, op dezelfde wijze rechtstreeks rekening gedaan aan de Algemeene Rekenkamer in Nederland. (Bedr. 18².)

Bij die rekening wordt verwezen:

a. naar maandelijksche staten, door den directeur van het betrokken departement van algemeen bestuur in Indonesië opgemaakt, welke aanwijzen de hoeveelheden en soorten van de in consignatie naar Nederland afgeleverde producten, met vermelding der oogsten, waaruit zij afkomstig zijn, en welke staten door dengene, aan wien de producten in Indonesië zijn afgeleverd, voor ontvangst zijn geteekend;

b. naar de bescheiden, aan den Minister van Overzeese Rijksdelen overgelegd.

De sub *a* en *b* bedoelde stukken worden door den Minister van Overzeese Rijksdelen zoo spoedig mogelijk, tot voorbereiding van de verificatie der jaarrekening, aan de Algemeene Rekenkamer ingezonden. (Cpt. 77.)

76 68. Bij het onderzoek der jaarrekening en verantwoording in het vorig artikel omschreven, zal de Algemeene Rekenkamer de bewijsstukken aannemen, zooals ze bij den handel gebruikelijk zijn, en voorts eerbiedigen de voorwaarden, waarop de verkoop der producten heeft plaats gehad, alsmede de bij den handel bestaande usantiën.

Bij verschil van opvatting daaromtrent wordt door Ons beslist.

AFDEELING II.

Van de rekeningen.

77 69. Van de begrooting wordt, onder dagteekening van hare afsluiting, eene rekening opgemaakt, voor zoover de uitgaven en ontvangsten in Nederland betreft, door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen, voor zoover die in Indonesië aangaat, door den Gouverneur-Generaal.

De rekening wijst, in de volgorde der begrooting en met gelijke omschrij-

ving van de afdeelingen, hoofdstukken, posten, artikelen en sub-artikelen, afzonderlijk aan :

in uitgaaf,

het geraamde bedrag en wat daarop is verevend ;

in ontvang,

het geraamde bedrag en wat daarop is ontvangen.

(Gew. S. 33-8.) Ten aanzien van elken uitgaafpost geeft de rekening afzonderlijk voor de kredieten voor personeele-, materiele- en kapitaals-uitgaven de verschillen aan tusschen de ramingen en de uitkomsten, met toelichting voor zooveel noodig van die verschillen en met aanwijzing, welke der verevende sommen voldaan, welke verschuldigd gebleven zijn. Met betrekking tot de ontvangsten worden eveneens de verschillen tusschen de ramingen en de uitkomsten aangegeven en voor zooveel noodig toegelicht. (Cpt. 5 ; Rekenk. 40.)

70. De rekening wordt, voor zoover opgemaakt door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen, aan de Algemeene Rekenkamer in Nederland en, voor zoo ver opgemaakt door den Gouverneur-Generaal, aan de Algemeene Rekenkamer in Indonesië gezonden. (Bb. 5574, 6500.)

Zij wordt door die Colleges voorzien van eene verklaring harer bevinding en, onder mededeeling van de bedenkingen en opmerkingen, waartoe het onderzoek, ook van de overgelegde verantwoordingsstukken, aanleiding geeft, binnen vier maanden na de ontvangst, voor zooveel noodig, ter beantwoording en ter verbetering, aan de inzenders teruggezonden. (Cpt. 72.)

71. Jaarlijks zenden de Algemeene Rekenkamer in Nederland aan Ons en die in Indonesië aan den Gouverneur-Generaal uiterlijk op 1 April een volledig verslag van hare werkzaamheden over het afgelopen jaar, waarin tevens worden vermeld alle ontdekte onregelmatigheden en afwijkingen van bestaande verordeningen en de maatregelen, welke zij in het belang van het beheer der geldmiddelen wenschelijk achten. (Cpt. 80°.)

Voorzien van de noodige toelichtingen wordt zoo spoedig mogelijk het eerste verslag door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen aan den Gouverneur-Generaal en het tweede door den Gouverneur-Generaal aan voornoemden Minister gezonden.

(Gew. S. 26-336.) Beide verslagen worden daarna zoo spoedig mogelijk door Ons aan de Staten-Generaal en door den Gouverneur-Generaal aan den Volksraad medegedeeld. (Rekenk. 21 ; Bb. 14087 art. 12.)

72. De gedeelten der rekening omtrent de uitgaven en ontvangsten in Nederland worden, na behandeling als in art. 70 voorgeschreven, zoo spoedig mogelijk aan den Gouverneur-Generaal gezonden, die vervolgens de rekening in haar geheel doet samenstellen.

Het ontwerp-besluit tot vaststelling van het slot der rekening wordt door den Gouverneur-Generaal aan den Volksraad aangeboden uiterlijk bij de opening van de eerste gewone zitting van het derde jaar, volgende op de afsluiting der begrooting.

Wanneer door onvermijdelijke omstandigheden de aanbieding niet vóór of op dat tijdstip kan plaats vinden, wordt daarvan aan den Volksraad mededeeling gedaan. (Rekenk. 40.)

Bij het ontwerp-besluit tot vaststelling van het slot der rekening worden, nevens de rekening en hare toelichting, nog overgelegd :

1°. een staat, aantoonende het gebruik, dat is gemaakt van de kredieten, vermeld in het eerste lid sub 2° van art. 23 ;

2°. een staat, die naar onderscheiding van de dienstjaren aantoon, welke sommen wegens op vroegere dienstjaren verevende uitgaven in het afgesloten dienstjaar eensdeels uitgegeven of door verjaring vrijgevalen, anderdeels verschuldigd gebleven zijn ;

3°. de mededeelingen van de Algemeene Rekenkamers in Nederland en Indonesië bedoeld aan het slot van art. 70, benevens de ter beantwoording daarvan door Onzen Minister van Overzeese Rijksdelen en den Gouverneur-Generaal opgemaakte nota's.

AFDEELING III.

Van de verantwoordelijkheid en vervolging der ordonnateurs en andere landsdienaren ter zake van onrechtmatige handelingen of nalatigheden, waarvoor deze niet als comptabelen kunnen worden aangesproken.

81 73. De geldelijke verantwoordelijkheid van den Minister van Overzeese Rijksdelen en van den Gouverneur-Generaal van Indonesië wordt geregeld bij de wet, regelende de financieele verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministerieele Departementen.

82 74. Alle landsdienaren, die als zoodanig en zonder ter zake comptabel te zijn, door onrechtmatige handelingen of door het nalaten van de zorg, waartoe zij gehouden zijn, middellijk of onmiddellijk den Lande schade toebrengen, zijn verplicht die schade te vergoeden.

De vervolging van en het verhaal op bedoelde landsdienaren in Nederland, hunne erfenamen of rechtverkrijgenden, geschieden volgens de regelen, bij de Rijkswetten vastgesteld of vast te stellen.

Voor Indonesië wordt door Ons in dit onderwerp voorzien. Daarbij kan de kennismening van geschillen ter zake worden opgedragen, hetzij aan de rechterlijke macht, hetzij aan het administratief gezag. (S. 04—241 jo. 23—533; Bb. 3795, 6025, 10491, 10531, 10621, 11195, 11617, 11656, 11960, 12454.)

83 75. Vóór de afsluiting van iederen dienst worden in 's Lands kas weder overgestort en alzoo tot de begrooting teruggebracht de sommen, waarover door betrokken personen meer mocht zijn beschikt, dan het beloop der aan hen verleende kredieten. (Bb. 2721.)

84 76. Ingeval aan de bepaling van het vorige artikel niet mocht zijn voldaan, wordt voor de invordering der verschuldigde sommen gezorgd:
in Nederland, door den Minister van Overzeese Rijksdelen;
in Indonesië, door den Gouverneur-Generaal.

AFDEELING IV.

Van de verantwoordelijkheid en vervolging der comptabelen.

85 77. Behoudens het bepaalde bij art. 67 zijn de personen en administratiën van Landswege belast met het ontvangen, bewaren, betalen of afleveren van gelden en geldswaarden en van het bij art. 55 bedoelde materieel, comptabel, en als zoodanig verplicht aan de betrokken Algemeene Rekenkamer rekening af te leggen van het door hen gevoerd beheer. (Bedr. 24²; Bb. 12395, 14087 art. 13.) (1)

In Indonesië kan door den Gouverneur-Generaal daarvan vrijstelling worden verleend aan hen, die, terwijl zij andere functiën bekleeden, tevens dienst doen als tusschenpersoon tusschen het publiek en den ontvanger van 's Lands middelen.

De vaststelling van de modellen en tijdstippen van inzending der rekeningen wordt, voor zooveel Indonesië betreft, geregeld door den Gouverneur-Generaal. (S. 01—325 art. 5; Bb. 2889, 4016, 12517, 12518.)

86 78. Al wie bevoegd is of gedelegeerd wordt tot het aangaan van schulden en tot de beoordeeling en het onderzoek van vorderingen ten laste van den Lande, alsmede tot de betaalbaarstelling daarvan, mag niet tevens zijn comptabele.

In Indonesië kan in bijzondere gevallen van dit voorschrift worden afgeweken. (Bb. 2722.)

78 a. (Ing. S. 32—483.) Maakt de Algemeene Rekenkamer in Indonesië

(1) Bb. 11376: Directeuren en cipers van 's Lands gevangenissen zijn, in den zin van art. 77 Cpt., van landswege belast met het ontvangen van gelden voor het verstrekken van voeding aan gegijzelden en wegens de opbrengst v.d. arbeid der gevangenen, en als zoodanig verplicht rekening af te leggen aan de Alg. Rekenkamer van het door hen gevoerd beheer.

Bb. 11785: het hebben van zogenaamde kleine kassen, waarover uitgaven en inkomsten buiten toezicht v.d. Alg. Rekenk. worden geleid, is onvereënisbaar met het voorschrift van art. 77 Cpt.

gebruik van de bevoegdheid, haar bij art. 55a dezer wet verleend, dan kan zij aan comptabelen ontheffing verleenen van de verplichting om rekeningen aan haar in te zenden.

In dat geval geschiedt de vervolging van die comptabelen op grond van de uitkomsten der van wege de Algemeene Rekenkamer ingestelde onderzoeken ter plaatse, dan wel van de door haar van het administratief gezag ontvangen processen-verbaal of andere mededeelingen betreffende hun comptabel beheer.

79. De Algemeene Rekenkamers schrijven aan de comptabelen de termijnen voor tot beantwoording harer bedenkingen en tot het indienen van bezwaren tegen de veranderingen, welke door die autoriteiten zijn gemaakt in de door hen afgelegde rekeningen.

Na het verstrijken van den termijn neemt de Rekenkamer een besluit. (Rekenk. 36v.)

80. (*Gew. S. 32—483.*) Wanneer, ondanks de door een comptabele aangebrachte bezwaren tegen die bedenkingen of veranderingen, de betrokken Algemeene Rekenkamer van meening is, niet op de door haar gemaakte bedenkingen of veranderingen te moeten terugkomen, zal zoodanig comptabele, binnen ééne maand nadat de beslissing te zijner kennis is gebracht, daarvan herziening kunnen vorderen.

(*Aangev. S. 41—30 jo. 45—19.*) Het onderzoek omtrent zoodanige herziening wordt opgedragen aan andere leden der betrokken Algemeene Rekenkamer dan die, welke de beslissing hebben voorgesteld, waardoor de rekenplichtige zich bezwaard acht. Wanneer door verlof, ongesteldheid of andere redenen een of meer der leden van de Algemeene Rekenkamer in Indonesië verhinderd worden hun werkzaamheden te vervullen, is de voorzitter bevoegd het onderzoek aan één lid op te dragen.

Het besluit omtrent die herziening wordt genomen in eene vereenigde zitting der betrokken Algemeene Rekenkamer.

Ten allen tijde, ook na afgifte van het in art. 88 bedoeld bewijs, is de Algemeene Rekenkamer bevoegd tot herziening van besluiten, genomen op grond van stukken, die later blijken valsch te zijn.

Van den uitslag der herzieningen wordt melding gemaakt in de verslagen, bedoeld in art. 71. (*Cpt. 85-1 sub I°; Bb. 2709.*)

81. Door den Gouverneur-Generaal wordt bepaald, welke comptabelen in Indonesië tot borgstelling verplicht zijn. (*S. 07—510.*)⁽¹⁾

82. Ter verzekering van 's Lands belangen kunnen aan comptabelen voorloopig vergoedingen opgelegd worden bij besluiten van de autoriteiten, door den Gouverneur-Generaal aangewezen. (*S. 26—362 jis. 27—464, 513, 31—420; Bb. 2589, 5574 jo. 10841, 6025.*)

83. Door den Gouverneur-Generaal, of op zijnen last, wordt gezorgd:

1°. dat de borgstellingen van comptabelen naar behooren worden geregeld, en

2°. dat de akten van borgtocht in daartoe bestemde registers worden ingeschreven.

84. Aan de comptabelen, die achterlijk zijn in het inzenden hunner rekeningen, wordt in Nederland door den Minister van Overzeese Rijksdelen, in Indonesië door de betrokken departementschefs een nieuwe termijn gesteld.

Bij verdere nalatigheid worden de rekeningen ex officio ten koste van de nalatigen opgemaakt door een ambtenaar, daartoe in Nederland door den Minister van Overzeese Rijksdelen, in Indonesië door of vanwege den Gouverneur-Generaal aan te wijzen, en wordt van het gepleegde verzuim kennis gegeven aan de betrokken Algemeene Rekenkamer, die, zoo zij daarvoor termen aanwezig acht, de nalatigen beboet.

Voor zooveel de comptabelen inkomsten van den Lande genieten, gaat

(¹) Bij S. 07—510, besl. G.-G. 12 Dec. 1907 No. 17, is sub ten eerste bepaald, dat voor alle ambten, waarvoor toentertijd nog eene verplichting tot borgstelling ter zake van eenig Landscomptabel beheer over gelden of goederen bestond, die verplichting opgeheven werd, behoudens een overgangsbep. voor het vóór 1 Jan. 1908 ingevoerd comptabel beheer.

de boete niet te boven het een twaalfde gedeelte van het jaarlijksch bedrag hunner bezoldiging, of, wanneer zij procentsgewijze worden beloond, het een twaalfde gedeelte van hunne gemiddelde jaarlijksche inkomsten.

Voor hen, die geen inkomsten uit 's Lands kas genieten, wordt het op te leggen bedrag aan boete in geen geval hooger gesteld dan f 50 voor elk verzuim. (Cpt. 87.)

De rekeningen worden verder behandeld en afgedaan, als waren zij door de comptabelen zelven opgemaakt en ingezonden. (Rekenk. 16 ; Bb. 5574, 7111, 10844.)

- 93 85. In Nederland wordt door den Minister van Overzeese Rijksdelen en in Indonesië wordt door den Gouverneur-Generaal gezorgd :

1°. dat uitvoering gegeven wordt aan de besluiten der Algemeene Rekenkamer, vermeld in art. 80 ;

2°. dat worden ingevorderd de boeten en kosten, bedoeld in art. 84.

De invordering der verschuldigde sommen geschiedt bij voorkeur op de inkomsten der comptabelen, en op den door hen gestelden borgtocht, of anders op de wijze, voorgeschreven voor de invordering der directe belastingen. (S. 79—267 ; Bb. 4075.)

- 94 86. Indien een comptabele wordt onder curateele gesteld, voortvluchtig is of overlijdt, wordt de rekening, die hij had behooren te doen, ex officio opgemaakt door een ambtenaar, daartoe door of vanwege den Minister van Overzeese Rijksdelen of den Gouverneur-Generaal aan te wijzen. (Rekenk. 16.)

De opgemaakte rekening wordt aan den curator of erfgenamen of rechtverkrijgenden medegedeeld ; zij ontrangen inzage van de daartoe behorende bescheiden, en aan hen wordt een redelijke termijn verleend om hunne bezwaren daartegen te doen gelden, (S. 03—210 jo. 25—429 ; Bb. 5574, 7111, 10844.)

Na ontvangst van het antwoord van den curator, de erfgenamen of rechtverkrijgenden, dan wel wanneer deze den hun verleenden termijn onbenut hebben laten verstrijken, wordt de rekening overgebracht bij de Algemeene Rekenkamer, die haar in vereenigde zitting behandelt, en tegen wier besluit geene voorziening is toegelaten.

De erfgenamen en rechtverkrijgenden zijn van aansprakelijkheid ontslagen wanneer drie jaren zijn verlopen :

1°. na den dood van den comptabele, zonder dat aan hen de ex officio opgemaakte rekening is medegedeeld ;

2°. na het verstrijken van den aan hen tot indiening hunner bezwaren verleenden termijn, zonder dat de rekening is vastgesteld.

- 95 87. Van de boeten, in art. 84 bedoeld, zal in Nederland door Ons, en in Indonesië door den Gouverneur-Generaal kwijtschelding of in geval de boete reeds betaald is, teruggaaf kunnen worden verleend, na gehoord advies van de Algemeene Rekenkamer, die de beboeting heeft uitgesproken.

- 96 88. Comptabelen worden ter zake van hun gehouden beheer niet van verantwoordelijkheid ontheven dan door een bewijs deswege afgegeven door de betrokken Algemeene Rekenkamer. (Cpt. 80⁴ ; Rekenk. 17, 38 ; Bb. 3102.)

Dat bewijs ontslaat de comptabelen of hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden niet van de verplichting tot aanzuivering der bedragen, welke zij verschuldigd zijn als een gevolg der herzieningen bedoeld in de voorlaatste alinea van art. 80.

Slobepaling.

- 97 89. Deze wet kan worden aangehaald onder den titel „Indische Comptabiliteitswet”, met bijvoeging van het jaar en het nummer van het Staatsblad, waarin de gewijzigde tekst laatstelijk is geplaatst. (S. 25—448.)